

NOU: 2011:3 Kompetansearbeidsplasser - drivkraft for vekst i hele landet – høringsuttale fra Regionrådet i Gjøvikregionen

Vedtak:

1. Regionrådet tar gjennomgangen av NOU 2011:3 Kompetansearbeidsplasser – drivkraft for vekst i hele landet, til orientering

2. Regionrådet støtter regionkoordinators innstilling til høringsuttalelse

3. Det bes om at forsterket innsats og ressurser til Campusutvikling og større vekt på å forsterkede innovasjonsverktøy og innovasjonsselskap som f eks KOMM-IN

Vurdering:

Regionrådet i Gjøvikregionen er godt fornøyd med at Regjeringen har satt fokus på kompetansearbeidsplassers betydning for utvikling og vekst, lokalt, regionalt og nasjonalt. Kunnskapsgrunnlaget og forslagene i utredningen er et verdifullt bidrag for videreutvikling av både kompetanse- og næringspolitikken, for hele landet.

Regionrådet i Gjøvikregionen støtter alle forslagene med unntak av forslaget om å fjerne pendlerfradraget.

Regionrådet i Gjøvikregionen vil understreke betydningen av en raskere utbyggingstakt av vei- og jernbane som et virkemiddel for etablering av kompetansearbeidsplasser. Bompengefinansiering vil i denne sammenhengen kunne bli oppfattet som en negativ faktor.

Regionrådet mener utredningen mangler *fokus på- og forslag til tiltak og virkemidler som kan styrke konkurransekraften i et stadig mer globalisert marked*. Campusutvikling knyttet til høyskoler prioriteres sterkere.

Regionrådet vil i tiden framover følge opp problemstillingene i tett samarbeid med sentrale næringsaktører og utdanningsinstitusjoner.

Utvalgets forslag til tiltak er lite konkrete. Regionrådet i Gjøvikregionen forventer derfor at forslagene blir konkretisert og fulgt opp.

Kommentarer til utvalgets forslag til tiltak:

a. Arbeide for en aksept for at virkemiddelssonene kan inndeles etter arbeidsmarkedsregioner for å fremme utviklingen av robuste bo - og arbeidsmarkedsregioner.

b. Inkludere et etappemål knyttet til regionforstørring og robuste arbeidsmarkeder i Nasjonal transportplan for 2014-2023.

c. Prioritere infrastrukturtiltak som utvider og/eller kobler sammen regionale arbeidsmarkeder.

- d. Flyplasstrukturen og flytilbudet må utredes for å se om dagens struktur og tilbud tilfredsstiller det kompetanseintensive arbeidslivets behov
- e. Ved opprettelsen av nye statlige arbeidsplasser bør man velge lokalisering i regionale sentra som bidrar til å utvikle robuste arbeidsmarkeder.
- f. Tilrettelegge for, og gi incentiver til, at lokalisering av ulike funksjoner innen statlige virksomheter kan skje utenfor hovedstadsregionen.
- g. Tilrettelegge systematisk for fjernarbeid og stedsuavhengige arbeidsplasser innen offentlig sektor.
- h. Utrede muligheten for å innføre regional forankring av hovedkontor for heleide offentlige selskaper som en eksplisitt målsetting i eierskapspolitikken.

Kommentarer/innspill til drøfting: (med fokus for regionen og Innlandet)

Innspill:

I Gjøvikregionen – den mest befolkningsrike regionen i Oppland - er en opptatt av at det blir lagt til rette for en flerkjernet utvikling som støtter opp under en videre utvikling av ABS-regionene. Dette forutsetter at det er god mobilitet mellom ABS-regionene, noe som igjen forutsetter et transportsystem med høy kvalitet. Dersom ulempene med hensyn til tiden det tar å reise mellom Stor-Oslo og de andre kjernene blir for store, vil både boliger og arbeidsplasser i økende grad lokaliseres i Stor-Oslo.

En god transportinfrastruktur – med veg, jernbane og fly – vil føre til en regionforstørring der de ulike ABS-regionene bindes tettere sammen, og legge grunnlaget for større og mer mangfoldige arbeidsmarkeder innen store deler av Østlandsområdet. Dette vil bl.a. være et positivt bidrag til næringslivets konkurransekraft. Bedriftenes mulighet for å rekruttere den kompetansen de behøver, øker i takt med størrelsen på det markedet de rekrutterer i. Tilsvarende øker arbeidstakernes muligheter for å skaffe seg interessante jobber.

Raskere jernbane vil etter vår oppfatning være det viktigste tiltaket som skaper grunnlag for større bolig-, arbeids- og serviceregioner. Dette betyr vesentlig bedre utnyttelse av infrastruktur og menneskelige ressurser, og vil avlaste hoved-stadsområdet.

For å imøtekomme de nevnte behovene på Østlandet, er det ikke tilstrekkelig å bygge ut de tradisjonelle IC-strekningene. Hvis en stor del av den stadig økende befolkningen i sentrale byområder rundt Oslo skal fanges opp av et framtidrettet togtilbud, krever det dobbeltspor også på Gjøvikbanen som betjener regionene Hadeland og Gjøvik – mhv ca 30- og 70-tusen innbyggere. Her finnes kompetansemiljøer – innen undervisning, forskning og næringsliv – som er avhengig av et godt transporttilbud.

Behovet for en rask utbygging av de viktigste vegstrekningene er avgjørende av hensyn til trafiksikkerhet og for å gi næringstrafikken og kollektivtrafikken på veg god framkommelighet. I inneværende NTP ble begrepet avstandskostnader behandlet under hovedmålet: Bedre framkommelighet og reduserte avstandskostnader for å styrke konkurransekraften i næringslivet og for å bidra til å opprettholde hovedtrekkene i bosettingsmønsteret.

Å realisere prosjekter som gir betydelige reduksjoner av reisetider på riksvegnettet og de viktigste fylkesveiene, reduserer avstandskostnadene for næringslivet. Dette gjelder også for prosjekter med betydelige bompenger. For høye bompenger vil imidlertid øke avstandskostnadene ytterligere, også for lange transporter. Slike prosjekter vil dermed kunne føre til redusert regional utvikling.

Ved opprettelsen av nye statlige arbeidsplasser bør man velge lokalisering i regionale sentra gjerne knyttet til eksisterende kompetansemiljø. En ser videre en viss fare for at strukturelle endringer ved organisering av statlige institusjoner kan føre til økt sentralisering som i neste omgang kan føre til utarming av eksisterende kompetansemiljø og reduksjon av eksisterende statlige kompetansearbeidsplasser. Jfr. St. meld 18 (2010-2011) "Læring og fellesskap" som vil kunne ha stor betydning for den framtidige utviklingen av Statped / Øverby kompetansesenter.

Utvalgets forslag til tiltak:

- i. Innføre særskilte retningslinjer og krav til metode, data og analyse som benyttes ved evalueringer av virkemiddelbruken.
- j. Prioritere virkemidler som kan bidra til å utvikle sterke næringsklynger og kompetansemiljøer. Dette gjelder også virkemidler som bidrar til omstilling av bedrifter og næringsmiljøer i retning av kompetanseintensiv aktivitet.
- k. Forenkle målstrukturen og styringen av Innovasjon Norge, for å legge til rette for større og mer målrettede satsinger.

Innspill:

Legge til rette for campusutvikling som involverer næringslivet i regionene
Legge til rette for å videreutvikle- og styrke de regionale forskningsinstituttene
Stimulere til økt bruk av forskning og utvikling i bedrifter, utvikle og finansiere
"lavterskeltilbud"
Tiltak og virkemidler for å styrke konkurransekraften i et stadig mer globalisert marked

Utvalgets forslag til tiltak:

m. Prioritering av infrastrukturtiltak som gir tidsbesparelse og bedret tilgjengelighet framfor personrettede virkemidler, herunder fjerning av pendlerfradraget.

n. Vurdere om ordningen med avskrivning av studielån kan utvides for å styrke tilgangen på arbeidskraft med høyere utdanning i utvalgte geografiske områder.

o. Gjennomføre en evaluering av de samfunnsøkonomiske gevinstene ved regionale Trainee-ordninger, som grunnlag for en eventuell utvikling og utvidelse av ordningen.

p. Legge til rette for god norskopplæring og mer effektiv godkjenning av eksisterende utdanning for innvandrere.

q. Fremme kommunale utleieboliger som rekrutteringsvirkemiddel, gjennom å opprette en ordning gjennom Husbanken som avlaster kommunene for risikoen knyttet til bygging av slike boliger, forutsatt at kommunene selv tar initiativ til og legger til rette for en slik satsing.

r. Oppmuntre til etablering av internasjonale skoler for å styrke regionale arbeidsmarkeders attraktivitet.

s. Legge til rette for, og oppmuntre til, opprettelsen av næringstilknyttet spesialisert videregående utdanning(TAF- tilbud) i flere regioner enn i dag.

Innspill:

Det er vanskelig å se at nye infrastrukturtiltak på kort sikt kan kompensere følgene for bortfall av pendlerfradrag . Infrastrukturtiltak som kan avlaste befolkningsveksten i Oslo-regionen bør uansett prioriteres uten at dette skal føre til større utgifter ved pendling.

Utvalgets forslag til tiltak:

t. Økt samarbeid mellom utdanningsinstitusjoner, arbeidsliv og NAV, for å sikre relevansen og finansieringen av et desentralisert etter- og videreutdanningstilbud.

u. Studielåns- og stipendordninger for etter- og videreutdanning bør styrkes og gjøres betinget av gjennomføring.

v. Gi universiteter og høyskoler sterkere incentiver til å samarbeide med lokalt næringsliv om innretning og spesialisering av utdanningstilbudet tilpasset lokalt arbeidslivs behov.

w. Finansieringssystemet, herunder midler knyttet til satsingen på ” samarbeid, arbeidsdeling og konsentrasjon”, må utformes slik at universiteter, høyskoler og instituttsektoren kan spille en sterkere rolle i lokal kunnskapsformidling, innovasjon og omstilling til kunnskapsintensivt næringsliv.

x. Målretting av arbeidsmarkedstiltak mot omstillingsbehovene i de regionale arbeidsmarkedene.

y. Adgangen til å gi støtte til etter – og videreutdanning bør utvides for å bidra til at arbeidstakere skal komme i nytt produktivt arbeid.

z. Virkemiddelbruken på tvers av sektorer og forvaltningsnivåer bør koordineres bedre med sikte på tidlig innsats for omstilling til kompetanseintensiv virksomhet.

Innspill

Framtidsrettede høyskoler fleksibiliserer i større og større grad studiene. Dette er et viktig grep med tanke på å legge til rette for høyere utdanning for voksne lokalt/regionalt. Staten som eier av høyere utdanning, bør sikre at alle institusjoner tar i bruk ny teknologi slik at vi får flere fleksible studietilbud og flere studiesteduavhengige studenter.

Gjøvikregionen vil også peke på behovet for mer forskning innen fagområdet voksnes kvalifisering.

Individrettede virkemidler og etatenes virkemidler for kvalifisering av voksne må forenkles og samordnes, og det offentlige må synliggjøre hvordan virkemidlene kan virke sammen. Målet må være å møte brukernes behov på en smidig og løsningsorientert måte. Vi vil ellers understreke viktigheten av lønn under etter- og videreutdanning, og utfordrer partene i arbeidslivet til å finne en løsning på denne utfordringen.

Gjøvik 1.juni 2011

Tore J Killi
regionkoordinator

PROTOKOLL

Utvalg: Regionrådet for Gjøvikregionen
Møtedato: 10.06.2011 Åpent møte

Sak 19/11
NOU 2011:3 KOMPETANSEARBEIDSPLASSE - DRIVKRAFT FOR
VEKST I HELE LANDET - HØRINGSUTTALELSE-REGIONRÅDET I
GJØVIKREGIONEN

Vedtak:

1. Regionrådet tar gjennomgangen av NOU 2011:3 Kompetansearbeidsplasser – drivkraft for vekst i hele landet, til orientering

2. Regionrådet støtter regionkoordinators innstilling til høringsuttalelse

3. Det bes om at forsterket innsats og ressurser til Campusutvikling og større vekt på å forsterkede innovasjonsverktøy og innovasjonselskap som f eks KOMM-IN

Gjøvik, 15.juni 2011

Tore Jan Killi
Regionkoordinator

Vedlagt : Høringsuttalelse fra Gjøvikregionen